

درسنامه‌ی درس ۱۵

کوه‌ها و دشت‌های زیبا

ناهمواری : به پستی (قسمت های فرورفته) و بلندی های (قسمت های بلند) زمین ، ناهمواری می گویند.

رشته کوه : به کوه هایی که مانند زنجیر به هم وصل شده اند ، رشته کوه می گویند.

قله : به بالاترین جای کوه ، قله گفته می شود.

بلندترین کوه ایران : قله ی دماوند با ۵۶۱۰ متر ارتفاع در استان مازندران و بخش مرکزی رشته کوه البرز ، بلندترین کوه ایران است.

بلندترین کوه جهان : اورست با ۸۸۴۸ متر ارتفاع در رشته کوه های هیمالیا بلندترین کوه در جهان است.

کوهپایه : به زمین های پایین کوه ، کوهپایه گفته می شود.
***در بیشتر کوهپایه ها شهرها و روستاهایی به وجود آمده اند.

دشت حاصلخیز

دشت: به زمین های صاف و هموار گفته می شود .
 بعضی از دشت ها حاصلخیزند و کشاورزی در آنها رونق دارد
 اما خاک بعضی دشت ها شور است و برای کشاورزی مناسب نیست . (کویر)

**در کنار دشت های حاصلخیز ، روستاها

و شهرهای پرجمعیتی به وجود آمده اند.

دشت کویر

جویبار: در کوهستان برف فراوان می بارد که با گرم شدن هوا به تدریج آب می شوند و از جاری شدن آن ها در روی زمین ، جویبار پدید می آید.

رود: جویبارها از کوه ها سرازیر می شوند و از پیوستن آنها به یکدیگر رود تشکیل می شود.

آبرفت: به شن و ماسه و گل و لایی که رودها همراه خود می برند ، آبرفت گفته می شود.

جلگه: وقتی رودها به طرف دریا می روند ، آبرفت فراوانی را که با خود آورده اند ، در نزدیکی دریا ته نشین می کنند. این آبرفت ها روی هم انباشته می شوند و پس از سال ها جلگه را به وجود می آورند.

نقشه ی نا همواری های ایران:

رنگ قهوه ای نشانه ی رشته کوه است.

رنگ سبز نشانه ی جلگه است.

رنگ زرد نشانه ی دشت است.

باتوجه به نقشه ی ایران:

رشته کوه البرز : رشته کوه بسیار بلندی است که در شمال ایران کشیده شده است.
کوه های مهم رشته کوه البرز : عَلم کوه ، دماوند ، آزادکوه ، شاه البرز ، توچال و پهنه حصار.

رشته کوه زاگرس : از غرب تا جنوب غربی ایران کشیده شده است . بلندترین قله ی این رشته کوه ، دنا با ارتفاع ۴۴۰۹ متر است.

کوه های مهم رشته کوه زاگرس : دنا ، زردکوه ، اُشترانکوه ، شاهان کوه و دالانکوه.

وسیع ترین دشت های ایران : دشت کویر و دشت لوت وسیع ترین دشت های ایران هستند.

جلگه های ایران : جلگه ی گرگان ، جلگه ی مازندران ، جلگه ی گیلان ، جلگه ی مغان و جلگه ی خوزستان.
وسیع ترین جلگه ی ایران : جلگه ی خوزستان وسیع ترین جلگه ی ایران است.